

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 15. lipnja 2005.

Vjernici su ovisni o Bojem zahvatu

Kateheza br. 54.

Uvodno čitanje:

Psalam 123, Pouzdanje naroda u Gospodina (večernja ponedjeljka III. tjedna) Oči svoje uzdiem k tebi / koji u nebesima prebivaš. / Evo, kao što su uprte oči slugu / u ruke gospodara, / i oči sluškinje / u ruke gospodarice, / tako su oči naše uprte u Gospodina, Boga našega, / dok nam se ne smiluje. / Smiluj nam se, Gospodine, smiluj se nama, / jer se do grla nasitismo prezira. / Presita nam je duša / podsmijeha objesnih, poruga oholih.

1. Na vrlo upečatljiv način Isus, u Evanđelju, izjavljuje da je oko najizrazitiji simbol najdublje "ja", ogledalo duše (usp. Mt 6,22-23). Tako je i upravo naviješteni Psalam 123 sav uokviren međusobnim pogledima: vjernik podie svoje oči prema Gospodinu i iščekuje boanski odgovor, kako bi primio neki znak ljubavi, blagonakloni pogled.

Nerijetko se u Psaltiru govori o pogledu Svevišnjega koji "s nebesa gleda na sinove ljudske da vidi ima li tko razuman Boga da trai" (Ps 14,2). Psalmist, kao što smo čuli, koristi jednu sliku, onu slugu i sluškinje koji su u iščekivanju oslobađajuće odluke upravljani na svoje gospodare.

Premda je prizor vezan uz stari svijet i uz njegov društveni ustroj, ideja je jasna i znakovita: ta slika preuzeta iz svijeta drevnoga Istoka eli istaknuti vjernost siromaha, nadu potlačenih i raspoloivost

pravednika u odnosu prema Gospodinu.

2. Molitelj očekuje da se boanske ruke pokrenu, jer one će djelovati po pravdi i uništiti zlo. Zbog toga u Psaltiru molitelj često podie svoje oči pune nade prema Gospodinu: "Gospodinu su svagda oči moje upravljene, jer mi nogu izvlači iz zamke" (Ps 25,15), te "oči mi klonuše Boga mog čekajuć" (Ps 69,4).

Psalam 123 je prošnja u kojoj se glas vjernika združuje s glasom čitave zajednice: uistinu, u Psalmu se od prvoga lica jednine - "oči svoje uzdiem" - prelazi u mnoinu - "oči naše" i "dok nam se ne smiluje" (usp. rr. 1-3). Izriče se nada da će se ruke Gospodinove raskriliti kako bi izlile darove pravde i slobode. Pravednik očekuje da se Boji pogled otkrije u svoj svojoj njenosti i dobroti, kako se čita u drevnom svećeničkom blagoslovu iz Knjige Brojeva: "Neka te Gospodin licem svojim obasja, milostiv ti bude! Neka pogled svoj Gospodin svrati na te i mir ti donese!" (Br 6,25-26).

3. Koliko je vaan Boji pogled ispunjen ljubavlju otkriva se u drugom dijelu Psalma, obiljeenom zazivom: "Smiluj nam se, Gospodine, smiluj se nama" (Ps 123,3). Taj zaziv nastavlja zaključak prvoga dijela Psalma, gdje se ponovno ističe pouzdano iščekivanje "dok nam se ne smiluje" (r. 2).

Vjernicima je potreban Boji zahvat, jer se nalaze u bolnoj situaciji, prezreni i ismijani od obijesnih ljudi. Slika koju sada Psalmist koristi slika je sitosti: "Jer do grla se nasitismo prezira. Presita nam je duša podsmijeha obijesnih, poruga oholih" (rr. 3-4).

Tradicionalna biblijska slika nasićenosti hranom i godinama, suprotstavljena je slici nasićenosti prekomjernim teretom ponienja.

Stoga su pravednici svoju stvar povjerali Gospodinu, a on ne ostaje nezainteresiran za te molećive oči, ne zanemaruje njihov zaziv, niti iznevjerava njihovu nadu.

4. U zaključku dajemo riječ svetom Ambroziju, koji u duhu Psalmista pjesnički uobličuje Boansko djelo koje nas dostie u Isusu Spasitelju: "Krist je nama sve. eliš li zacijeliti ranu, on je liječnik; trese li te groznica, on je izvor; tlači li te nepravda, on je pravda; treba li ti pomoć, on je snaga; bojiš li se smrti, on je ivot; eliš li nebo, on je put; bjeiš li od tame, on je svjetlo; traiš li hranu, on je jelo" (La verginità, 99: SAEMO, XIV/2, Milano-Roma 1989, str. 81).